АКАДЕМИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ
ГВАРДИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
КАФЕДРА ТЫЛА

Военная логистика. История, состояние и перспективы развития

Сборник научных трудов международной научно-практической конференции

29 ноября 2023 г.

Петропавловск, 2023

АКАДЕМИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ГВАРДИИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ
Международной научно-практической конференции «Военная логистика. История, состояние и перспективы развития»

Петропавловск, 2023

УДК 355.23 (574)
ББК 68.49 (5Каз)3
В 1

Издается по решению Ученого совета Академии Национальной гвардии Республики Казахстан (протокол № 3 от 16 ноября 2023 года).

В 1 Военная логистика. История, состояние и перспективы развития: междунар. науч.-практич. конф. / под общ. ред. полковника Токушева А.К. – Петропавловск: АНГ Республики Казахстан, 2023. – 405 с.

Редакционная коллегия:
Корнилов А.А.
Альназиров Р.Б.
Бектурсунов Н.К.
Набиев Т.Р.
Кожахметов Д.Т.

ISBN 978-601-322-690-3

Сборник научных трудов подготовлен на основе докладов научно-практической конференции, посвященных нынешнему состоянию, актуальным проблемам и вопросам дальнейшего совершенствования военной логистики в современных условиях, влиянию развития военной логистики на характер боевого и морально-психологического обеспечения боевых и специальных операций в условиях реального времени, а также вопросам развития инновационных технологии в образовательном процессе высших учебных заведений.

Материалы сборника будут интересны для научных работников, руководителей структурных подразделений, преподавателей, курсантов, студентов, магистрантов, докторантов, аспирантов, и всех заинтересованных лиц. Статьи в сборнике изданы в авторской редакции. Сборник адресован широкому кругу читателей.

УДК 355.23 (574)
ББК 68.49 (5Каз)3

ISBN 978-601-322-690-3

© Академия НГ РК, 2023
© Кафедра тыла АНГ, 2023

СОДЕРЖАНИЕ

Әбілмәжінов Б. Р. Дене шынықтыруды ұйымдастыру қызметтік-жауынгерлік қызмет процесінде …… 7
Абраамян А.А. *Опыт морально-психологического обеспечения в зарубежных странах*…… 11
Алибоев Б.А., Ахмедов Д.А. *Современные вызовы в сфере военной логистики*…… 25
Әлімбеков С.Ш., Жакин А.Е. *Ұлы дала тарихы: қазақ-жоңғар соғыстары, соғыс тактикасы, соғыс өнері ретінде*…… 31
Анцибор Е.С. Р*ефлексия на занятиях в военном вузе (на примере занятий по дисциплине «иностранный язык»)*…… 35
Аубакирова Б.Б., Искакова Д.А. *Лира-сапр бағдарламасы және оның қазіргі таңда қолдану аясы*…… 41
Аубакирова Б.Б., Құрбанова Б.Ш., Утегенова А.С. *Оқытудың инновациялық әдістері - жоо білім беруді дамытудың жаңа жолдары*… 47
Ахметжанов А.С. *Метод оценки логистической эффективности подвоза ВТИ*…… 51
Аширметов Е.А. *Инновационные технологии в образовательном процессе высших учебных заведений*…… 56
Баимбетов Е.А. *Технологии проведения занятий по физические подготовке*…… 60
Байсалдина Г.Ж. *Ұлы даланың логистика тарихы*…… 65
Байтеленов Ж.С., Айтуаров А.С. *Военная логистика. история, состояние и перспективы развития*…… 69
Балташ А.Б., Халман М.Е., Кожахметов Д.Т. *Қазіргі жағдайда әскери қызметшілердің заттай мүлкін жөндеуді ұйымдастыру ерекшеліктері*… 77
Бейсенов Ж.Т., Бейсенов Р.Т. *Современное состояние проблемы формирования мотивации у военнослужащих при выпонения специальных операции*…… 81
Бенке А.А., Икласов Е.Е. *Актуальные педагогические технологии преподавания общеобразовательных дисциплин*…… 85
Берикбаева М.А., Сеитова Н.С. *Методика оценки технического состояния бетонных и железобетонных конструкций после пожара по Еврокоду 1*…… 90
Бирюков В.Л., Букатов Д.С., Ахмедбеков М.Н. *Перспективы развития сопровождения автомобильных колонн подвоза материальных средств с использованием комплексов беспилотных летательных аппаратов*…… 100
Бирюков В.Л., Букатов Д.С., Ахмедбеков М.Н. *Действия автомобильных колонн подвоза материальных средств при отражении нападения диверсионно-разведывательных групп противника по опыту проведения современных вооруженных конфликтов*…… 105
Бөлтіріков М.А. *Әскери қауіпсіздік мән мәтініндегі Қазақстан Рсепубликасының ұлттық қауіпсіздігі*…… 114

Сафонов А.С., Адильханов А.А. *Система учета материальных средств в Вооруженных силах зарубежных стран*…… 346
Серік М.Е., Нужин А.В. *Передвижные полевые кухни армий иностранных государств*…… 350
Серов И.А., Митяев А.И. Проблемы лудомании (игромании) среди военнослужащих Национальной гвардии…… 358
Синькевич Ю.О. *Транспортная логистика в системе тылового обеспечения войск*…… 365
Стрельцов Р.В. *Системы автоматизированного проектирования в процессе подготовки курсантов инженерного профиля*…… 370
Тастанбеков Р.Б. *Роль информационных технологий в обучении и воспитании*…… 375
Тәттімбетов А.Ж., Саутбаев Д.Б. *Тұлғаның көшбасшылық қасиеттерінің маңызды ипаттамалары*…… 380
Набиев Т.Р., Төлеуханов Д.Т., Бақытбеков Т.Е. *Военная логистика, исторические факты*…… 384
Ульященков С.Н., Крылов В.И. *Формирование и развитие методической компетенции преподавателя высшей школы*…… 389
Ульященков С.Н., Крылов В.И. *Содержательная сторона и эффективность игровых технологий обучения*…… 397
Цыбулько В.В. *Использование педагогической технологии деловая игра в высшем военном бразовании*…… 405
Чертополох А.А., Караев У.Т. *Роль заместителя камандира части по ВСПР в формировании высокого морально-психологического состояния военнослужащих войск Национальной гвардии Республики Казахстан*…… 409

приоритеты отечественной науки в соответствии с международными требованиями и национальными интересами…»

ОҚЫТУ МЕН ТӘРБИЕЛЕУДЕГІ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ РӨЛІ

Аңдатпа. *Мақалада оқыту мен тәрбиелеудегі ақпараттық технологиялардың рөлін көрсетуге тырысады. Оқу-тәрбие процесін жетілдіру жолына болжам жасалады.*

Түйінді сөздер: *Ақпараттық технологиялар, білім берудегі инновациялар, білім беруді жетілдіру.*

THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN EDUCATION AND UPBRINGING

Abstract. *The article attempts to highlight the role of information technology in education and upbringing. The assumptions of the ways of improving the educational process are given.*

Keywords: *information technologies, innovations in education, improvement of education.*

******

ӘОЖ 159. 9 (075. 8)

ТҰЛҒАНЫҢ КӨШБАСШЫЛЫҚ ҚАСИЕТТЕРІНІҢ МАҢЫЗДЫ СИПАТТАМАЛАРЫ

ТӘТТІМБЕТОВ А.Ж.[1], САУТБАЕВ Д.Б.[2]

[1] жедел өнер және моральдық-психологиялық қамтамасыз ету кафедрасы моральдық-психологиялық қамтамасыз ету циклінің бастығы, Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Академиясы, әскери іс және қауіпсіздік магистрі, аспирант, полковник. Петропавл қ. E-mail: tattimbetov1979@mail.ru.

[2] жедел өнер және моральдық-психологиялық қамтамасыз ету кафедрасы моральдық-психологиялық қамтамасыз ету циклінің аға оқытушысы, Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Академиясы, әскери іс және қауіпсіздік магистрі, подполковник. Петропавл қ. E-mail: sautbaev.daniyar@gmail.com.

Аңдатпа. *Мақалада курсантты көшбасшы ретінде тәрбиелеу және оның өзін-өзі тәрбиелеу үдерісі үздіксіз жүреді деп қарастырылған. Курсант көшбасшы болу үшін мәдениетке, білімге, өмірлік тәжірибе мен кәсіпқойлыққа қол жеткізуі керек. Авторлар көшбасшының өзін тәрбиелейтінін және дамытатынын талдаған. Курсанттардың көшбасшылығын тәрбиелеу, дамыту және оларға жұмыста, практикада өз күштерін сынап көруге мүмкіндік беру өте маңызды екенін анықтаған.*

Түйін сөздер: *көшбасшы, курсант, тәрбиелеу, тәжірбие, тұлға, индивид.*

Жоғары әскери оқу орны курсанттарының көшбасшылық сапаларын қалыптастыруын зерттеу мәселесінің негізі болып адамның жаратылысы мен дамуы туралы білімдер табылады. Әр түрлі бағыттағы және ағындағы философтардың барлығы да адам дамуы мәселесіне мән берген болатын. Философтар адамның тумысынан әлеуеттілікке ие болатындығын жоққа шығармайды, яғни, оның бойында өз бетінше жүзеге асырылуына және креативтілігінің, интеллектуалды қабілеттерінің ашылуына мүмкіндік беретін генетикалық әлеуеті болатындығын негіздейді [1].

Философиялық түсініктер, адамның жаратылысын тұтас бірлігінде қарастырады [2]. Олардың құндылығы, адамның тұлға болуында, ал көшбасшы тұлғасын тәрбиелеу, тұтас тұлғаның, тікелей «әлеуметтік кеңістік және құрылыспен шектесуі» кезінде жүреді.

Тұлғаны ұғынудың философиялық аспектісі, адамның қоғамдық қатынастар жүйесіндегі сипаттамалар призмасы арқылы беріледі. Қазіргі философия тұрғысынан қарағанда, тұлға ұғымы дара қайталанбайтын және әлеуметтік өзіне тән өзгешелігімен қатар, бойына адамгершілігі сіңген субъект тұрғысынан қарастырылады. Әрбір тұлға басқалардан қабілеттері мен қажеттіліктеріне, субъектілігіне, жаратылысынына сәйкес ажыратылады. Э.В. Ильенковтың пікірі бойынша, «әр адамның, тек жан-жақты, үйлесімді дамуы, өзінің ісін, өзінің орнын, өмір жолын, өз бетінше анықтай алатын тұлғаның дүниеге келуінің, басты шарты болып табылады» [3]...

Адам тұлғасы – үнемі және өз бетінше дамудың нәтижесі. Оның қалыптасу үдерісі ұзақ мерзімді және таңдау жасаумен, тұлғада оның «Мен» тұжырымдамасымен ерекшеленеді. Барлық қасиеттер мен атқаратын қызметтердің үйлестірілуі, «Мен», «Менің» екі негізгі құрамының қалыптасуына әкеледі, дәлірек айтқанда, «Мен тұжырымдамасынан» (өзі туралы ойлар) және өзіне-өзі баға беру (өзіне деген сезімдері және өзін бағалау), талдаудан тұрады [3].

Осы түсініктерге негізделетін болсақ, біздің ойымызша көшбасшылыққа даярлықты тәрбиелеу – индивидтің генетикалық әлеуетін ашуға және оны белгілі бір әлеуметтік жағдайларда дамытуға бағытталған, ішкі құрылымының үдерісі. Біздің жағдайымызда жоғары әскери оқу орныны курсанттарының көшбасшылық сапаларын қалыптастыруын зерттеу – олардың көшбасшылыққа бейімділігін айқындау негізінде генетикалық әлеуетін ашу және оны колледж курсанттерының топтық тәрбие үдерісінде дамыту.

Осыған орай, педагогикалық-психологиялық әдебиеттерге жасалған талдаулар негізінде көшбасшылық болуға деген қызығушылық ерте заманнан бастау алған ұғым екендігін анықтадық. Дегенмен қазіргі қоғам жағдайына дейін көшбасшылық мәселесі аз зерттелгендіктен көшбасшылық мәселесі жайындағы көптеген еңбектер, ғылыми жұмыстар батыс ғалымдарына тән.

Қоғам тез өзгеруде, сондықтан кешегі жетістік формулалары бүгінгі күнге сәйкес келмейді. Нәтижесінде, егер бүгін кешегі немесе одан сәл жақсы әдістермен әрекет етсе – бұл жетістікке әкелмейді. Оқу орындарының алдында өте ауыр міндет тұр – өзгерістердің ықпалына төзе алып, мына өзгермелі заманда

өздерінің бәсекелестікке қабілеттіліктерін сақтай алу. Үлкен өзгерістер болып жатса, тиімді көшбасшылыққа деген қажеттілік көбейе түседі.

Сонымен бірге, жынысы, салмағы, бойы, экстроверсиясы, тартымдылығы және дауыс тембірінің ешқандай маңыздылығы жоқ. Әрине, барлық қасиеттер бір уақытта қажет болмайды. Тек қазір, дәл осы уақытта қажет бірнеше жақсы дәрежеде дамыған қасиетке ие болған немесе дамытқан маңыздырақ [4].

Кез-келген шаруаны ойдағыдай асыратын болыңыз. Бастаған ісін соңына дейін апармайтын адам, құзыретті бола алмайды. Көшбасшы ретінде біз курсанттарды істі аяғына дейін істейтінін күтеміз. Ал өз кезегінде олар бізден дәл осыны және бұдан да жоғарғы нәтижені күтеді.

Сізден күтілетін нәрседен көбірек істеңіз. Шынына келгенде, құзыретті адамдар күтілуге тиіс нәтижеден асып түсетін істер жасайды. Көшбасшылар өзінің жұмысын аяқтап, басқа қосымша жұмысты істеулері міндетті. Тіпті сирек емес, күнделікті [5].

Әскери қызметшінің ұжымдағы орнын не анықтайды? Неліктен біреу көшбасшы болып, оның әріптестері оның соңынан ереді, ал екіншісі ұқсас жағдайда оларға айтарлықтай әсер ете алмайды?

Бұл сұрақтарға жұмыстардың жеткілікті саны арналған және олардың талдауы, ең алдымен, біржақты жауаптың мүмкін еместігін көрсетеді. Көшбасшы өз мүшелерімен тығыз байланыста болуы керек, оларға түсінікті және жақын болуы керек, сондықтан ол топ мүшелерінен қандай да бір қасиеттерімен, мысалы, ақыл-ойымен, ерік-жігерімен шектен тыс ерекшеленбеуі керек. Бұл ұстанымды дамыта отырып, біз көшбасшы мен ізбасарлар арасындағы шамадан тыс айырмашылық туралы айтып отырғанымызды байқауға болады, бірақ бұл белгілі бір шектерде рұқсат етілген және белгілі бір мағынада қажет, өйткені көшбасшы бұл рөлге ұсынылғандықтан ғана емес. басқаларға ұқсайды, бірақ ол басқалардан қандай да бір түрде ерекшеленетіндіктен.

Әдебиеттер мен әскери қызмет өткеру тәжірибесінен алынған фактілерді талдау әскери қызметшіні ұжымға басшы ретінде ұсыну процесіне бірқатар факторлардың белгілі бір әсерін тигізетінін көрсетеді. Көшбасшылық мәртебесін анықтайтын көптеген факторлардың ішінде бұл процесте жеке сипаттамалар маңызды рөл атқарады. Олардың даму деңгейі мен көріну ерекшеліктері ізбасарлар мен көшбасшыларда әртүрлі дәрежеде ұсынылған. Көшбасшыда неғұрлым дамыған белсенділік-маңызды қасиеттер – жұмысты ұйымдастыра білу, бастамашылдық, өзіне сенімділік, талапшылдық және кейбір зеректік қасиеттер – бағдарлаудың ұшқырлығы, ұшқыр ойлылығы бар екені белгілі.

Демек, басшының жеке басының ізбасар тұлғасынан белгілі бір айырмашылықтары бар екені рас, бірақ дәл осы жағдай әскери қызметшінің басшы лауазымын иеленуіне мүмкіндік береді деп айту қиын. Көшбасшының қалыптасуына көмектесетін немесе бұл процеске кедергі келтіретін басқа да себептер бар.

Басқаларды жігерлендіріңіз. Көшбасшылар артынан ергендерді жігерлендіріп, оларға мотиватор болады.

Мәселені жақсы шешетін көшбасшылар мына 5 қасиетке ие болу керек:

1. Проблеманы көре білу. Проблемадан құтыла алмайтындығын білетін жақсы көшбасшы, оны күтіп және көре біледі. Алдағы жолымыз тегіс болады деушілер, ылғи да сәтсіздікпен қауышып отырады. Егер сіздің позитивті ұстанымыңыз жақсы болып және қиын жағдайға әр кез дайын бола алсаңыз, жолыңыздағы барлық тұрған барлық мәселені толықтай шеше аласыз.

2. Шындықты қабылдай алу. Адамдар проблеманы әр түрлі қабылдайды:

- біреуі одан бас тартады;
- біреуі оны қабылдап, шешімін іздеуге кіріседі;
- үшіншісі оны қабылдап қана қоймай, оны жақсы жаққа өзгерте бастайды.

Тиімді көшбасшы проблеманы қарсы алуға әрқашан дайын.

3. Толық суретін көре алады. Көшбасшылар проблеманың толық суретін көре біледі. Эмоция оларды орап, састыра алмайды.

4. Олар ретімен істейді. Ричард Слома мына кеңесті береді: «Ешқашан проблемалардын барлығына кіріспеңіздер, оларды тізіп, ретімен шешіңіздер». Егер алдарыңызда проблемалар көптеп тұрса, онда алдыңғысын шешкендігіңізге куә болыңыз.

5. Құлау шегінде тұрса да, басты мақсаттан шегінбейді. Көшбасшылар басты шешімді қиын жағдайда емес, шарықтау кезінде қабылдайды.

Осыған орай, курсанттық жас адам өмірінің ерекше кезеңі. Бұл жетістіктер, білімнің қарқынды жинақталатын, адамгершіліктің қалыптасуы, жаңа әлеуметтік позицияға ие болу кезеңі. Курсанттың тұлғасына аса зор қалыптастырушы ықпалды тұлғааралық, эмоционалдық және іскерлік өзара қатынастардың құрылымдалуы, қалыптасуы мен өзгеруі, топтық рөлдерді бөлу мен көшбасшының ұсынылып шығуы үдерістері жүретін курсанттық орта, курсанттық топ ерекшеліктері көрсетеді. Осы барлық топтық үдерістер курсанттың тұлғасына, оның оқуының табысты болуы мен кәсіптік қалыптасуына қатты ықпал етеді. Курсанттардың тұлғааралық қатынастары біріншіден, аталған әлеуметтік топтың жастық ерекшеліктерімен, екіншіден, оның қызметіне тән ерекшеліктермен шартталады.

Сонымен, курсантты көшбасшы етіп тәрбиелеу және оның өзін-өзі тәрбиелеуі әрдайым үзіліссіз жүретін үдеріс. Курсант көшбасшы болу үшін, сәйкесінше мәдениет, білім, өмірілік тәжірибеге және кәсібилікке қол жеткізу қажет. Әрине, көшбасшы өз-өзін тәрбиелейді және дамытады. Бірақ кез келген ортаның, әсіресе жоғары әскери оқу орнының және профессорлық-оқытушылар құрамының міндеті - көшбасшылық нышандары бар курсанттарды анықтап, олардың қабілеттерін дамытуға көмектесіп және күшін сынауға орын тауып беру болып табылады. Керісінше жағдайда, көшбасшылық нышандары бар курсанттар пісіп жетіліп, өзін көрсететін мүмкіндіктерді көрмей, оқудан шығып кетеді. Ол өзімен бірге осы жоғары әскери оқу орнында алған тәжірибені, білімді алып кетеді. Сондықтан курсанттарда көшбасшылықты тәрбиелеу, дамыту және оларға өз күштерін жұмыста, тәжірибеде байқап көруге мүмкіндік беру өте маңызды.

ӘДЕБИЕТ ТІЗІМІ

1. Мороз А. Г. Профессиональная адаптация выпускника педагогического ВУЗа: дис... д-ра психол. наук: Киев, 2007. – 255 с.

2. Климов Е. А. Профориентация и психология / Вестник Моск. ун-та. — 2015.- № 1.- С. 3-6.

3. Перленбетов М.Ә. Взаимосвязь свойств личности и психических процессов: автореф... докт.психол.наук:19.00.01. — Питер, 2010. – 46 с.

4. Қонақбаева Ұ.Ж. Профессиональная подготовка будущих учителей к профильному обучению учащихся 6D012000 ЮКО, 2013. – 218 с.

5. Абилкасимова Г., Тусупбаева А. Тұлғаның көшбасшылық қасиеттер жиынтығы. Молодой ученый. — 2022. - № 16 (411). – С. 511-513.

THE MOST IMPORTANT CHARACTERISTICS OF A PERSON'S LEADERSHIP QUALITIES

Abstract. The article discusses the process of educating a cadet as a leader and his self-education always occurs. In order for a cadet to become a leader, he needs to achieve culture, knowledge, life experience and professionalism. The authors analyzed that the leader educates and develops himself, it is also very important to educate, develop the leadership of cadets and give them the opportunity to try their hand at work, in practice.

Keywords: leader, cadet, education, practice, personality, individual.

******

УДК 355.7

ВОЕННАЯ ЛОГИСТИКА, ИСТОРИЧЕСКИЕ ФАКТЫ

НАБИЕВ Т.Р.[1], ТӨЛЕУХАНОВ Д.Т.[2], БАҚЫТБЕКОВ Т.Е.[3]

[1] магистр военного дела и безопасности, начальник кафедры тыла, Академия Национальной гвардии Республики Казахстан, г. Петропавловск. E-mail: tair.n@mail.ru

[2] курсант 4 курса, Академия Национальной гвардии Республики Казахстан, г. Петропавловск.

[3] курсант 4 курса, Академия Национальной гвардии Республики Казахстан, г. Петропавловск.

Аннотация. *Статья обсуждает эволюцию логистики с военного контекста к гражданской отрасли в XXI веке. Опыт военных операций, включая мировые войны, стал фундаментом для развития современной мировой и отечественной логистики. Сегодняшние логистические системы играют важную роль в глобальной экономике, обеспечивая эффективные поставки и улучшая управление ресурсами. Эта статья подчеркивает, как военный опыт*

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

НАУЧНОЕ ИЗДАНИЕ

«ВОЕННАЯ ЛОГИСТИКА. ИСТОРИЯ, СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ»

Под общей редакцией полковника Токушева А.К.

Подписано в печать 20.11.2023
Формат 60х84 1/16. Гарнитура Times. Ризография. Бумага офсетная.
Усл. п.л. 25,18
Тираж 50 экз.

Отпечатано в типографической службе АНГ Республики Казахстан.
150009, г. Петропавловск, ул. Ж. Кизатова, 6.

Петропавловск, 2023